

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

LINGS, MARTIN

Viața Profetului Muhammad – Biografia Profetului și originile Islamului conform celor mai vechi surse/Martin Lings; trad:

Teodoru Ghiondea. București: Herald, 2022

ISBN 978-973-111-982-3

I. Ghiondea, Teodoru (trad.)

2

Copyright © Martin Lings 1983, 1986, 1988, 1991.

First published as *Muhammad: His Life Based on the Earliest Sources* by Martin Lings, The Islamic Texts Society, 1991.

Nota editorului:

La alcătuirea prezentului volum s-a consultat și ediția în limba franceză: Martin Lings, *Le Prophète Muhammad. Sa vie d'après les sources les plus anciennes*, Éditions du Seuil, février 1986.

Versetele coranice din acest volum au fost traduse prin consultarea următoarelor ediții: *Le Saint CORAN* – Ed. Maison d'Ennour, Paris, 2011 (ed. bilingvă), *Le Saint Coran* – Editat de PGDRSI – Ifta, Prédication et de l'Orientalisme Religieuse – Arabia Saudită (ed. bilingvă), *Coranul* – Ed. Herald, 2022, trad. George Grigore, *Coranul cel Sfânt* (Traducerea sensurilor și comentarii), București, Liga Islamică și Culturală din România, 1997.

MARTIN LINGS

VIATA PROFETULUI MUHAMMAD

Biografia Profetului și originile Islamului
conform celor mai vechi surse

Traducător:

TEODORU GHIONDEA

EDITURA  HERALD
București

Consultant de specialitate:

Teodoru Ghiondea

Corector:

Alma Lafair

Viziune grafică și DTP:

Ela Stoica

Toate drepturile rezervate. Nicio parte a acestei cărți nu poate fi reprodusă sau transmisă sub nicio formă și prin niciun mijloc, electronic sau mecanic, inclusiv fotocopiare, înregistrare sau prin orice sistem de stocare a informației, fără permisiunea editorului. Ediție în limba română publicată de Editura Herald. Copyright © 2022

CUPRINS

I. Casa lui Dumnezeu	9
II. O pierdere mare	13
III. Qurayshiții Văii	15
IV. Comoara pierdută și regăsită	20
V. Legământul de a sacrifica un fiu	23
VI. Nevoia de Profet	27
VII. Anul Elefantului	33
VIII. Deșertul	38
IX. Dublu doIU	43
X. Călugărul Bahîrâ	45
XI. Un pact cavaleresc	48
XII. Chestiuni matrimoniale	51
XIII. Familia	56
XIV. Reconstrucția Kaabei	62
XV. Primele Revelații	65
XVI. Cultul	69
XVII. Avertizează pe ai tăi (familia)	75
XVIII. Qurayshiții reacționează	78

XIX. Aws și Khazraj	83
XX. Abú Jahl și Hamzah	86
XXI. Qurayshiții formulează oferte și pretenții	89
XXII. Conducătorii Qurayshiților	94
XXIII. Vie admirabilă și speranță	98
XXIV. Disensiuni familiale	102
XXV. Ceasul	108
XXVI. Trei întrebări	111
XXVII. În Abisinia	116
XXVIII. 'Umar	122
XXIX. Interdicția și anularea acesteia	126
XXX. Paradisul și eternitatea	133
XXXI. Anul tristeții	137
XXXII. „Lumina feței tale”	145
XXXIII. După anul tristeții	150
XXXIV. Yafrîb răspunde favorabil	153
XXXV. Emigrările se înmulțesc	160
XXXVI. Un complot	164
XXXVII. Hegira	167
XXXVIII. Intrarea în Medina	174
XXXIX. Armonie și discordie	177
XL. Noul cămin	186
XLI. În pragul războiului	190
XLII. Marșul către Badr	194
XLIII. Bătălia de la Badr	205

XLIV. Întoarcerea învinșilor	215
XLV. Captivii	218
XLVI. Bani Qaynuqâ'	225
XLVII. Decese și căsătorii	229
XLVIII. Oamenii de pe bancă	235
XLIX. Lupte sporadice	239
L. Pregătiri de luptă	242
LI. Marșul către Uhud	249
LII. Bătălia de la Uhud	253
LIII. Răzbunare	266
LIV. Înmemorarea martirilor	269
LV. După Uhud	274
LVI. Victimele răzbumării	279
LVII. Bani Nadîr	285
LVIII. Pace și război	289
LIX. Șanțul de apărare	303
LX. Asediul	310
LXI. Bani Qurayzah	323
LXII. După asediu	330
LXIII. Ipociții	334
LXIV. Colierul	338
LXV. Minciuna	342
LXVI. Dilema Qurayshiților	348
LXVII. O biruință strălucitoare	355
LXVIII. După Hudaibiyah	362
LXIX. Khaybar	370

LXX. „Pe cine iubești cel mai mult?”	380
LXXI. După Khaybar	386
LXXII. Micul pelerinaj și urmările sale	395
LXXIII. Prima expediție militară în Siria	404
LXXIV. Ruperea armistițiului	413
LXXV. Cucerirea Meccăi	421
LXXVI. Bătălia de la Humayn și asediul de la Tâ'if	430
LXXVII. Reconcilierii	436
LXXVIII. După victorie	442
LXXIX. Tabúk	447
LXXX. După Tabúk	452
LXXXI. Treptele	461
LXXXII. Viitorul	467
LXXXIII. Pelerinajul de adio	471
LXXXIV. Alegerea	478
LXXXV. Succesiunea și înmormântarea	485
Bibliografie – cele mai vechii surse	492

I

CASA LUI DUMNEZEU

Cartea Genezei povestește că Avraam nu avea copii și nu mai spera să aibă. Într-o noapte, Dumnezeu îl făcu să iasă din cortul său și îi spuse: „Ridică ochii tăi spre cer și numără stelele, dacă poți”. Și în timp ce Avraam privea cerul plin de stele, auzi o voce care-i spuse: „Așa va fi posteritatea ta”¹.

Sara, soția lui Avraam, avea atunci 76 de ani, iar el avea 85. Ea îi dădu pe sclava sa Agar, o egipteancă, pentru a o lua ca cea de-a doua soție. Dar relațiile dintre stăpână și sclavă se înrăutățiră, iar Agar fugi din fața furiei Sarei, rugându-se la Dumnezeu în nefericirea sa. El îi trimise un Înger cu această știre: „Îți voi înmulți urmașii, iar ei vor fi așa de mulți, că nu îi vei putea număra”. Și Îngerul adăugă: „Iată, tu ești însărcinată și vei naște un fiu, iar tu îi vei da numele Ismael, căci Domnul ți-a ascultat ruga, în suferința ta”².

Atunci Agar se întoarse la Avraam și la Sara și le povesti despre ceea ce-i spusese Îngerul. Și când ea născu, Avraam îi dădu fiului său numele Ismael, ceea ce înseamnă: „Dumnezeu aude”.

Când băiatul ajunsese la vârsta de 13 ani, Avraam atinsese 100 de ani, iar Sara era nonagenară. Dumnezeu îi vorbi din nou lui Avraam și îi vesti că Sara îi va dăruia și ea un fiu, care va trebui să primească numele de Isac. Temându-se ca fiul său mai mare să nu piardă privilegiul de la Dumnezeu, Avraam îi adresă următoarea rugămintă: „Fie ca Ismael să trăiască înaintea Ta!” Iar Dumnezeu îi spuse: „Cât privește Ismael, Eu te-am ascultat. Iată! Eu l-am binecuvântat... și-l

¹ Geneza, 15:5.

² Geneza, 16:10–11.

voi înmulți foarte, foarte tare. Dar legământul meu îl voi încheia cu Isac, pe care ți-l va naște Sara, la anul pe vremea aceasta”¹.

Sara dădu naștere lui Isac și îl alăptă ea însăși. Când fu înțârcat, ea îi spuse lui Avraam că Agar și fiul său nu mai trebuie să locuiască mult timp împreună cu ei, în același cămin. Avraam se întristă, căci îl iubea pe Ismael. Dar Dumnezeu îi vorbi din nou, spunându-i să urmeze sfatul Sarei și să nu se întristeze; și îi reînnoi promisiunea că Ismael va fi binecuvântat.

Dar nu numai un singur neam, ci două mari neamuri aveau să îl considere pe Avraam tatăl lor. Două mari neamuri, adică două puteri drept conduse, două unelte ale lui Dumnezeu făcute să împlinescă voia Cerului, căci binecuvântarea promisă de Dumnezeu nu este profană și nu este de mărire dinaintea lui Dumnezeu, cât de mărire în Duh. Astfel Avraam fu sursa a două curente spirituale, care nu aveau să curgă împreună, ci să-și urmeze fiecare cursul. El încredință pe Agar și pe Ismael binecuvântării lui Dumnezeu și ocrotirii de către Îngeri Săi, sigur fiind că asta era bine pentru ei.

Două curente spirituale, două religii, două lumi consacrate lui Dumnezeu; două cercuri și, prin urmare, două centre. Un loc nu este niciodată sfânt prin alegerea omului, ci pentru a fi fost ales de Cer. Erau două centre sacre în grija lui Avraam: unul dintre ele aproape de el, în timp ce amplasarea celuilalt nu era încă, poate, cunoscută. Or, către acesta al doilea fură conduși Agar și Ismael, într-o vale pustie a Arabiei, la distanță de patruzeci de zile parcursă de caravane la sud de Canaan. Valea se numea Bacca, datorită, spun unii, faptului că era strâmtă², era înconjurată de coline din toate părțile, numai cu trei treceri, una la nord, una către sud și o a treia către vest, în direcția Mării Roșii, la o distanță de vreo douăzeci de leghe. Scripturile nu ne spun cum anume au ajuns Agar și Ismael la Bacca. Poate i-au luat cu ei călătorii, căci valea era așezată pe unul

¹ Geneza, 17:20-21.

² Conform altor etimologii plauzibile, numele văii ar fi venit de la uscăciunea sa (*bakā'a*, în araba clasică, este denumirea dată unui puț care are apă puțină) sau datorită faptului că se aflau aici arbuști balsamici cu același nume sau, se mai spune, prin asociere cu lacrimile (*bakā* = „a plânge” în araba clasică), de unde și traducerile: „vale parfumată, cu balsam” sau „valea lacrimilor” care apar în anumite versiuni ale Psalmului 84 care va fi citat mai departe. (N. red. spec.)

dintre marile drumuri de caravane, numit adesea „drumul tămâii” datorită parfumurilor și a altor mărfuri de același fel care circulau pe acest drum, din sudul Arabiei spre Mediterană. Și, fără îndoială, că Agar primi, odată ajunsă aici, inspirația de a părăsi caravana. Dar, după puțin timp, mama și fiul său începură să sufere de sete, atât de tare că Agar se temea pentru viața fiului ei. Conform tradiției, comunicată de urmași, Ismael, culcat pe nisip, își înălța rugile către Cer, în timp ce mama sa, urcată pe o stâncă, la poalele unei ridicături de pământ din apropiere, aștepta să vadă dacă vine un răspuns salvator. Nevăzând pe nimeni, se urcă pe o altă înălțime de piatră, dar privirea sa nu întâlni niciun suflet viu. Pe jumătate răătăcită de disperare, parcurse de șapte ori distanța dintre cele două ridicături de piatră, până ce, obosită, așezându-se pe o piatră pentru a se odihni, auzi vocea Îngerului. După *Geneza*: „Dumnezeu auzi vocea copilului, și Îngerul lui Dumnezeu chemă din cer pe Agar și îi spuse: «Ce este, Agar? Nu te teme, căci Dumnezeu a auzit glasul copilului în locul unde se află. Ridică-te! Scoală copilul, ia-l de mână, căci Eu voi face din el un neam însemnat». Dumnezeu îi deschise atunci ochii și ea văzu un puț cu apă”¹.

Apa era dintr-un izvor pe care Dumnezeu îl făcuse să curgă din nisipul atins de călcâiul lui Ismael. Prin urmare, valea deveni în scurt timp loc de oprire pentru caravane datorită minunăției și abundenței acestei ape; și acest puț fu numit Zemzem.

În ceea ce privește *Geneza*, care este cartea consacrată lui Isac și urmașilor săi și nu altei linii de urmași ai lui Avraam, iată ce ne spune în legătură cu Ismael: „Dumnezeu a fost cu copilul, care a crescut, a locuit în pustie și a ajuns vânător cu arcul”². După care, ea nu mai menționează decât rareori numele său, mai ales atunci când cei doi frați, Isac și Ismael, îl înmormântează pe tatăl lor în Hebron și, câțiva ani mai târziu, Esau o va lua de soție pe verișoara sa, care era fiica lui Ismael. Dar laudele lui Ismael și ale mamei sale sunt cuprinse indirect în *Psalmii*, care încep astfel: „Cât de primitoare și minunate sunt corturile Tale, Domn al oștilor!”, și care vorbesc despre minunea Zemzem datorită trecerii lor prin vale: „Binecuvântat este cel care își

¹ Geneza, 21:17-20.

² *Ibidem*.

pune puterea în Măinile Tale și care află în inima sa căile celor care, trecând prin valea Bacca, l-au făcut un loc al izvoarelor”¹.

În momentul în care Agar și Ismael ajunseră la destinație, Avraam mai avea de trăit încă șaptezeci și cinci de ani și îl vizită pe fiul său la locul sfânt unde fusese îndrumată Agar. Coranul² ne spune că Dumnezeu îi arată locul exact, aproape de izvorul Zemzem, acolo unde Ismael va ridica un sanctuar³; iar ei fură îndrumați cum să îl construiască. Numele său, Ka’bah, sau cubul, se referă la forma sa, care este aproximativ cubică; cele patru colțuri ale sale sunt orientate către cele patru puncte cardinale. Dar cel mai sfânt lucru al acestui loc sfânt este o piatră cerească ce, se spune, fu trimisă lui Avraam de un înger care o aduse de pe colina Abû Qubays, situată în apropiere, pe care se afla la adăpost încă de la sosirea sa pe pământ. „Era coborâtă din Paradis, mai albă decât laptele, dar păcatele fiilor lui Adam au înnegrit-o.”⁴ Această piatră fu zidită în colțul răsăritean al Ka’bah.

Atunci când sanctuarul se construiește, Dumnezeu îi vorbește din nou lui Avraam și îi poruncește să instituie ritul pelerinajului la Bacca sau, cum i se va spune mai târziu, Mecca: „Curăță Casa Mea pentru cei care fac circumambulațiunile, pentru cei care stau drepti, în picioare în preajma sa, pentru cei care se înclină și se prosternază. Cheamă oamenii la Pelerinaj, pentru ca ei să vină pe jos sau călare sau în orice fel vor putea”⁵.

Agar, povestind lui Avraam felul în care a căutat ajutor, prescrie pelerinilor care împlineau ritul Pelerinajului să străbată de șapte ori distanța dintre cele două ridicături ale terenului pe care ea se urcase pentru a privi în zare după ajutor, iar acestea se numără Safâ și Marwah.

Mai târziu, poate atunci când era în Canaan și privea pășunile și lanurile de grâne care îl înconjurau, Avraam se rugă astfel: „Într-adevăr, am așezat o parte din urmașii mei într-o vale pustie, în preajma Casei Tale... Fă ca inimile oamenilor să se aplece către ei și dăruiește-le poame pentru a se hrăni, pentru ca ei să-Ți fie recunoscători”⁶.

¹ Psalmii, 84:1, 5-6.

² Vezi *Coranul* în traducerea lui George Grigore, publicat de Editura Herald în anul 2022. (N. ed.)

³ XXII, 26.

⁴ Cuvinte ale Profetului, Tir. VII, 49.

⁵ XXII, 26-27.

⁶ XIV, 37.

II O PIERDERE MARE

Rugăciunea lui Avraam fu ascultată și nu încetară să vină daruri bogate la Mecca, aduse de pelerini din ce în ce mai numeroși, sosiți din toate părțile Arabiei și din cele mai îndepărtate ținuturi, ca să viziteze Sălașul sacru. Marele Pelerinaj avea loc o dată pe an, dar se putea aduce omagiu la Ka’bah oricând, oficiindu-se micul pelerinaj. Multă vreme riturile fură oficiate cu fervoare și devoțiune conform regulilor stabilite de Avraam și Ismael. Urmașii lui Isac, și ei, venerau Ka’bah, deoarece era templul înălțat de Avraam, templu care era pentru ei ca un cort exterior închinat Domnului. Pe parcursul veacurilor, totuși, cultul Dumnezeului unic își pierdu puritatea puțin câte puțin. Deveniți prea numeroși pentru a mai locui în valea Meccăi, unii urmași ai lui Ismael se mutară în altă parte, ducând cu ei pietrele luate din incinta sfântă în onoarea cărora se întemeiaseră riturile. Mai târziu, sub influența triburilor păgâne vecine, idolii veniră și se alăturară pietrelor și, în final, pelerinii începură să aducă idoli la Mecca. Ei fură ridicați în apropierea Ka’bah-ei și atunci iudeii încetară să mai viziteze templul lui Avraam¹.

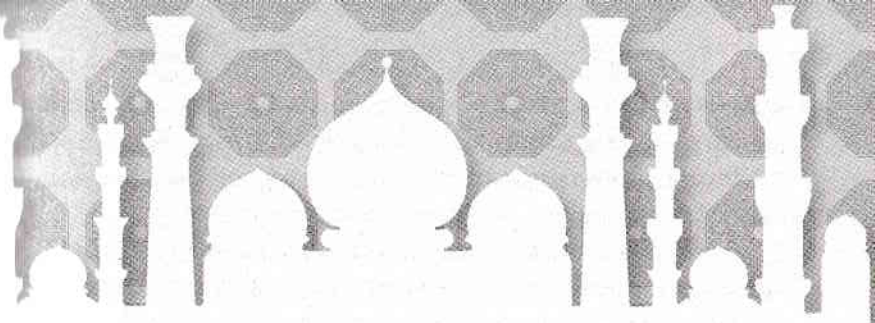
Idolatrii pretindeau că idolii lor erau puterile care acționau ca intermediari între Dumnezeu și oameni. Astfel că apropierea lor de Cel Divin devenea din ce în ce mai puțin directă, și, cu cât Dumnezeu li se părea mai departe, cu atât mai mult simțul realității li se estompa, în ceea ce înseamnă viața viitoare, ajungând până acolo încât unii dintre ei încetau chiar să mai creadă în viața viitoare, de dincolo de moarte. Pentru alții, totuși, cei a căror intuiție era sănătoasă, era un

¹ Ibn Ishaq, 15.

semn evident că acea comunitate se îndepărtase de Adevăr prin faptul că nu mai aveau acces la izvorul Zemzem și că îi uitaseră până și locul unde se afla. Cei direct răspunzători de această situație erau Jurhumiții veniți din Yemen, care aveau controlul asupra Meccăi. Urmașii lui Avraam îngăduiră această confiscare a autorității, deoarece a doua soție a lui Ismael era înrudită cu Jurhum. Dar, veni o vreme când Jurhumiții începură să comită tot felul de nedreptăți care, în final, conduseră la expulzarea lor de la Mecca. Înainte de a părăsi cetatea acoperiră izvorul Zemzem, unii din răz bunare, dar și poate pentru că sperau să revină mai târziu și să afle astfel o sursă de bogăție. Ei astupară puțul cu o parte din comoara Sanctuarului, formată din ofrandele pe care pelerinii le aduseseră în Ka'bah pe parcursul timpului, apoi acoperiră cu nisip.

Rolul de conducători la Mecca fu preluat de Khuzâ'ah, trib arab ce provenea de la Ismael care emigrase în Yemen înainte de a reveni către nord. Dar Khuzâ'ah nu făcură niciun efort pentru a regăsi apa miraculos primită de strămoșul lor. Atunci, fură săpate alte puțuri la Mecca, darul lui Dumnezeu nu mai era indispensabil, iar Puțul sfânt nu mai era decât o amintire vagă.

Astfel, Khuzâ'ah făcură aceeași greșeală ca Jurhumiții. Ei făcură și alte lucruri, mai ales acesta: unul dintre șefii lor, la întoarcere din călătoria sa în Siria, ceru Moabiților să îi dea în dar unul dintre idolii lor. Ei i-l dădură pe Hubal, pe care-l aduseră în Sanctuar și îl ridicară chiar în interiorul Ka'bah-ei. Hubal deveni astfel principalul idol de la Mecca.



III

QURAYSHIȚII VĂII

Un alt trib arab puternic din linia abrahamică era acela al Qurayshiților¹. Către anul 400 al erei creștine, un Qurayshit pe nume Qusayy se căsătorii cu o fiică a lui Hulayl, care era atunci conducătorul tribului Khuzâ'ah. Hulayl îl prefera pe ginere propriilor săi fii, căci Qusayy avea o personalitate eminentă printre arabii timpului său, iar la moartea lui Hulayl, după o luptă susținută care se termină printr-un arbitraj, se conveni ca el, Qusayy, să conducă Mecca și să fie păzitorul Kaabei (Ka'bah)².

Din acest moment, el îi făcu să vină pe cei mai apropiați dintre Qurayshiți și îi așeză în vale, în apropierea Sanctuarului: aceștia erau, în primul rând, fratele său Zuhrah, unchiul său Taym, fiul unui alt unchi: Makhzûm, și unul sau doi veri mai îndepărtați. Toți aceștia și urmașii lor fură desemnați prin apelativul „Qurayshiții Văii”, iar rudele cel mai puțin apropiate ale lui Qusayy fură așezate la poalele colinelor din preajmă și pe câmpurile care se întindeau dincolo de acestea și primiră numele de „Qurayshiții dimprejur”. Qusayy îi conduse cu o autoritate de necontestat; în fiecare an, aceștia îi plăteau un impozit pe turme pentru a putea hrăni pelerinii care

¹ Forma *Quraysh*, care transcrie fidel colectivul arab, a fost cel mai adesea utilizată pentru a desemna nobilul trib meccan căruia îi aparține Profetul Muhammad. Uneori, totuși, pentru a evita îngreunarea textului prin forme de genul „oamenii care fac parte din Quraysh”, vom utiliza forma „Qurayshiți” – ca substantiv și adjectiv – pentru a desemna un membru al acestui trib. (N. red. spec.)

² Vom folosi forma „Kaaba” în locul transcrierii riguroase arabe pentru a nu încălca inutil textul. (N. red. spec.)

erau prea săraci, pentru a face față nevoilor. Până atunci cei numiți pentru paza Sanctuarului trăiseră în corturi. Qusayy îi obligă să-și ridice case, lui însuși construindu-i-se deja o locuință spațioasă care fu imediat cunoscută sub numele de „Casa Adunării”.

Chiar când totul părea armonios, sămânța discordiei nu întârzie să apară. O caracteristică a liniei urmașilor lui Qusayy este aceea de a fi dat, la fiecare generație, un om care se distingea net de ceilalți. Dintre cei patru fii ai lui Qusayy, acest om fu ‘Abdu Manâf, care era onorat deja din timpul vieții de tatăl său. Or, Qusayy manifesta o preferință evidentă pentru primul său născut, ‘Abd ad-Dâr, care era totuși cel mai puțin dotat dintre toți. Cu puțin timp înainte de moartea sa, el îi spuse: „Fiule, te voi înălța în aceeași demnitate cu ceilalți, chiar dacă oamenii îi cinstesc pe aceștia mai mult decât pe tine. Nimeni nu va intra în Kaaba, dacă tu nu îi vei îngădui accesul; nicio altă mână nu va putea lega pentru Qurayshiți steagul de luptă în afară de a ta; niciun pelerin nu va putea lua apă să bea, la Mecca, dacă tu nu îi vei da acest drept și nu va mânca altă mâncare decât cea pe care tu i-o vei da; iar Qurayshiții nu vor lua nicio decizie decât în casa ta”¹. Investindu-l astfel cu toate drepturile și puterile, el îi transferă proprietatea Casei Adunării.

Din pietate filială, ‘Abdu Manâf acceptă fără nicio contestație dorințele tatălui său; dar generația următoare, jumătate dintre Qurayshiți se adunară în jurul fiului lui ‘Abdu Manâf, Hâșhim, care era în mod evident cel mai remarcabil în timpul său și cerură ca drepturile să fie transferate de la clanul lui ‘Abd ad-Dâr, la clanul lui Hâșhim. Partizanii lui Hâșhim și ai fraților săi erau descendenți ai lui Zuhrah și ai lui Taym, ca și toți descendenții lui Qusayy, cu excepția celor din ramura celui întâi-născut. Descendenții lui Makhzûm și alți veri îndepărtați susțineau ca drepturile să rămână familiei lui ‘Abd ad-Dâr. Spiritele începură să se înfierbânte, în așa măsură încât femeile clanului lui ‘Abdu Manâf aduseră o cupă plină cu parfum scump și o puseră în preajma Kaabei; Hâșhim, frații săi și toți ai lor își înmuiară mâinile în ea și jurară solemn că nu se vor abandona niciodată, frecându-și mâinile unse cu parfum de pietrele Kaabei pentru a pecetlui acest pact al lor. Astfel acest grup al clanului primi numele de „Oameni ai parfumului”, în timp ce aliații lui ‘Abd

¹ Ibn Ishaq, 83.

ad-Dâr, care rostiseră un jurământ de unire, fură numiți „Confederații”. Orice violență era strict interzisă, nu numai în Sanctuar, dar și pe teritoriul care acoperea mai mulți kilometri din jurul Meccăi; cele două grupuri erau deci pe punctul de a părăsi această incintă pentru a se lupta până la moarte, când fu sugerat un compromis și se ajunse la un acord: fiii lui ‘Abdu Manâf vor avea dreptul de a primi impozitul și de a da mâncare și apă pelerinilor, în timp ce fiii lui ‘Abd ad-Dâr păzeau cheile Kaabei și celelalte drepturi, iar casa lor continua să fie Casa Adunării.

Frații lui Hâșhim se înțeleseră să îi confere acestuia sarcina de a hrăni pelerinii. În fiecare an, atunci când se apropia perioada Pelerinajului, avea obiceiul să se ridice în mijlocul Adunării și să declare: „O, voi Qurayshiți, voi sunteți vecini ai lui Dumnezeu, poporul Casei Sale; și pentru această sărbătoare, cei care vizitează pe Dumnezeu vin la voi, în pelerinaj la Casa Sa. Ei sunt oaspeți ai lui Dumnezeu și niciun oaspete nu are atât de mult dreptul la generozitatea voastră, ca oaspeții Săi. Dacă bogăția mea ar fi fost de ajuns, nu v-aș fi făcut să suportați o asemenea greutate”¹.

Hâșhim se bucura de un mare respect, atât la Mecca, dar și în afara ei. El este cel care stabili cele două mari itinerarii, drumuri de caravane ce pornesc de la Mecca, o Caravană de iarnă cu destinația Yemen și o alta, Caravana de vară, către nord-vestul Arabiei și mai departe, până în Palestina și în Siria, care era pe atunci o regiune a Imperiului Roman plasată sub dominație bizantină. Cele două itinerarii prelungeau vechea rută a mirodeniilor, iar oaza Yathrib, situată la unsprezece zile de mers cu cămila la nord de Mecca, era unul dintre principalele locuri de oprire a caravelor de vară. Această oază era odată locuită în majoritate de iudei, dar un trib arab originar din sudul Arabiei își impuse mai apoi controlul asupra ei. Iudeii continuă să locuiască acolo, prosperând și participând la viața publică practicându-și propria religie. În ceea ce-i privește pe Arabii din Yathrib, ei aveau anumite tradiții matriarhale și erau desemnați colectiv ca „urmași ai lui Qaylah”, numele unui strămoș al lor. Totuși, ei se scindară la un moment dat în două triburi distincte, unul numit Aws, iar celălalt Khazraj, provenite din cei doi fii ai lui Qaylah.

¹ Ibn Ishaq, 87.